

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh nariadenia“).

Predkladateľ: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

Stavebné odpady a odpady z demolácií predstavujú dlhodobu, z hľadiska produkcie odpadov, najvýznamnejší odpadový prúd. Zároveň sú špecifické svojím vysokým potenciálom opätovného použitia a recyklácie, vrátane nahradzovania veľkého množstva primárnych surovín.

Regulácia predmetného návrhu nariadenia sa dotýka investorov a stavebných spoločností definovaných podľa § 77 ods. 2 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorí v súčasnosti zneškodňujú vzniknutý stavebný odpad na skládke odpadov. Keďže presný počet subjektov nie je možné určiť, reguláciu predmetného návrhu zákona analyzujeme na vzorke 1 000 subjektov.

Vplyvy na podnikateľské prostredie sa v porovnaní s rokom 2021 premietnu do vyššej miery spracovania stavebného odpadu a jeho opätovné použitie v sektore výstavby. Firmám sa môžu zvýšiť náklady na spracovanie stavebného odpadu, ak by ho naďalej ukladali na skládky odpadov. Analýza ukazuje, že zmena nakladania so stavebným odpadom a výkopovými zeminami môže znamenať úsporu finančných prostriedkov, pričom táto bude ešte významnejšia od roku 2023. Toto možno pozorovať tak u recyklovateľných stavebných odpadov ako aj u výkopových zemín.

V tabuľke nákladov regulácie sú vyjadrené zvýšené náklady podnikateľského prostredia oproti súčasne platným sadzbám poplatkov prepočítané len zo zákonných sadzieb poplatkov bez započítania prevádzkových nákladov prevádzkovateľa skládky odpadov. V rámci analýzy boli pre výpočet použité druhy odpadov (položka č. 3), ktoré majú vplyv na skládkovanie stavebných odpadov. Jedná sa o nasledovné druhy (17 01 01, 17 01 07, 17 03 02 a 17 09 04). Tieto druhy recyklovateľných stavebných odpadov boli v roku 2020 uložené na skládke odpadov v celkovom množstve 155 tis. ton. Navrhovaným zvýšením sadzieb na rok 2022 (25 EUR/t) sa celková suma zákonných poplatkov zvýši o 2 639 853 EUR, v roku 2023 sa zvýši o 3 416 280 EUR a na roky 2024 a ďalšie roky (35 EUR/t) o 4 192 708 EUR.

V rámci výkopových zemín a kameniva (položka č. 1 a 2) boli analyzované dva druhy stavebných odpadov, pod ktorými sú vykazované výkopové zeminy a kamenivo – 17 05 04 a 17 05 06. V roku 2020 bolo na skládku odpadov uložených 457 tis. ton výkopových zemín. Navrhovaným zvýšením sadzieb na rok 2022 (8 EUR/t) sa celková suma zákonných poplatkov zvýši o 457 023 EUR, v roku 2023 (10 EUR/t) sa zvýši o 1 371 068 EUR a na roky 2024 a ďalšie roky (15 EUR/t) o 3 656 181 EUR. Keďže výkopové zeminy sú využívané na

skládkach odpadov ako stabilizačný materiál a sú teda oslobodené od poplatku a časť výkopových zemín je ukladaná na skládky inertného odpadu alebo využívanie na terénne úpravy, je nemožné vyčíslit' skutočnú výšku vybraných a odvedených zákonných poplatkov.

Uvedené zvýšené náklady podnikateľského prostredia by bolo možné len za podmienky rovnakej úrovne skládkovania a zároveň nevyužitia možnosti použiť stavebné odpady na stavebné práce, sanačné práce, rekonštrukčné práce alebo zásypové práce na skládke odpadov, kedy je tento odpad od zákonného poplatku oslobodený. V súčasnosti sú náklady na zneškodňovanie stavebných odpadov vyššie, ako náklady na ich recykláciu. Prieskumom z cenníkov spoločností, ktoré sa zaoberajú nakladaním so stavebným odpadom bolo zistené, že cena za zneškodnenie 1 tony uvedených druhov stavebných odpadov uložením na skládke odpadov je v súčasnosti v priemere 63 EUR/t. Náklady na zhodnotenie/recykláciu stavebných odpadov sú v súčasnosti v priemere 26 EUR/t. Výsledná cena za uloženie odpadu na skládky odpadov a celková cena za zhodnotenie/recykláciu je závislá od druhu odpadu zaradeného podľa Katalógu odpadov. Je dôležité uviesť, že celková cena za zneškodnenie stavebných odpadov a odpadov z demolácie uložením na skládke odpadov je zložená zo zákonného poplatku a prevádzkových nákladov prevádzkovateľa skládky odpadov. Je predpoklad, že zvýšenie sadzieb povedie z zvýšeniu tlaku na uprednostňovanie vyšších stupňov hierarchie odpadového hospodárstva v prospech zhodnocovania stavebného odpadu.

V časti „Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov“ je podrobne rozpísané samostatne ku každej regulácii jednoznačný postup výpočtu každej hodnoty uvedenej v Kalkulačke nákladov v stĺpci „A. Dane, odvody, clá a poplatky“.

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

TYP NÁKLADOV	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	15 733 113	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	0
<i>D. Administratívne náklady</i>	0	0
Spolu = A+B+C+D	15 733 113	0
z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky</i>	0	0
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ</i>	0	0
VÝPOČET mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov	IN	OUT
G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F	0	0

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	Položka a sadzba za uloženie priemyselných odpadov na skládku odpadov	návrh nariadenia	príloha č. 2 položka 1 a 2	SK	01.07.22	pôvodca odpadu	1 000	N	457	457 023	In (zvyšuje náklady)
2	Položka a sadzba za uloženie priemyselných odpadov na skládku odpadov	návrh nariadenia	príloha č. 2 položka 1 a 2	SK	01.01.23	pôvodca odpadu	1 000	N	1 371	1 371 068	In (zvyšuje náklady)
3	Položka a sadzba za uloženie priemyselných odpadov na skládku odpadov	návrh nariadenia	príloha č. 2 položka 1 a 2	SK	01.01.24	pôvodca odpadu	1 000	N	3 656	3 656 181	In (zvyšuje náklady)
4	Položka a sadzba za uloženie priemyselných odpadov na skládku odpadov	návrh nariadenia	príloha č. 2 položka 3	SK	01.07.22	pôvodca odpadu	1 000	N	2 640	2 639 853	In (zvyšuje náklady)
5	Položka a sadzba za uloženie priemyselných odpadov na skládku odpadov	návrh nariadenia	príloha č. 2 položka 3	SK	01.01.23	pôvodca odpadu	1 000	N	3 416	3 416 280	In (zvyšuje náklady)
6	Položka a sadzba za uloženie priemyselných odpadov na skládku odpadov	návrh nariadenia	príloha č. 2 položka 3	SK	01.01.24	pôvodca odpadu	1 000	N	4 193	4 192 708	In (zvyšuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Kód odpadu	Množstvo uložených na skládku v roku 2020	Súčasná sadzba EUR	Súčasný náklady EUR	Návrh sadzby od 1.7.2022	Náklady od 1.7.2022	Zvýšené náklady na PP	Návrh sadzby od 1.1.2024	Náklady od 1.1.2024	Zvýšené náklady na PP
17 01 01 17 01 07 17 03 02 17 09 04	155 285 t	8	1 242 284	25	3 882 137	2 639 853	35	5 434 991	4 192 708
17 05 04 17 05 06	457 023	7	3 199 159	8	3 656 181	457 023	15	6 855 340	3 656 181
			= B*C		= B*E	= F - D		= B*H	= I - D

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Predbežná informácia k návrhu nariadenia vlády Slovenskej republiky, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 330/2018 Z. z., ktorým sa ustanovuje výška sadzieb poplatkov za uloženie odpadov a podrobnosti súvisiace s prerozdeľovaním príjmov z poplatkov za uloženie odpadov v znení neskorších predpisov bola zverejnená na portáli Slov-Lex dňa 24.03.2022 a zasielanie návrhov a pripomienok bolo možné do 28.03.2022.

Na konzultácie sa neprihlásil žiadny podnikateľský subjekt. Konzultácie s Ministerstvom hospodárstva SR, odborom zlepšovania podnikateľského prostredia prebehli 29.03.2022. Konzultácie smerovali k dôvodom takejto regulácie. Ďalšie konzultácie s Ministerstvom hospodárstva SR, odborom zlepšovania podnikateľského prostredia prebehli 05.04.2022 a bol odkonzultovaný spôsob spracovania Analýzy na podnikateľské prostredie.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Predkladaným návrhom nariadenia nedochádza k zmene bariér na trhu.

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Predkladaný návrh nariadenia nezakladá zmenu oproti predchádzajúcemu stavu.

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Predkladaný návrh nariadenia nemá vplyv na zmenu regulácie cezhraničných investícií.

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Predkladaný návrh nariadenia neovplyvňuje dostupnosť základných zdrojov.

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Predkladaný návrh nariadenia nemá vplyv na inovácie, je však predpoklad zavádzania čistejších inovatívnych technológií, čo môže predstavovať možný nepriamy pozitívny vplyv na životné prostredie.

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Predkladaný návrh nariadenia nemá vplyv na uvedené zmeny regulácie.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

Navrhovanou právnou úpravou sa nepredpokladá negatívny vplyv na konkurencieschopnosť podnikov oproti súčasnému stavu.

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Predkladaný návrh nariadenia nezakladá vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi.

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;
- b) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;
- c) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;
- d) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.